



## Hver femte virksomhed oplever flere hjemtagelser fra det offentlige

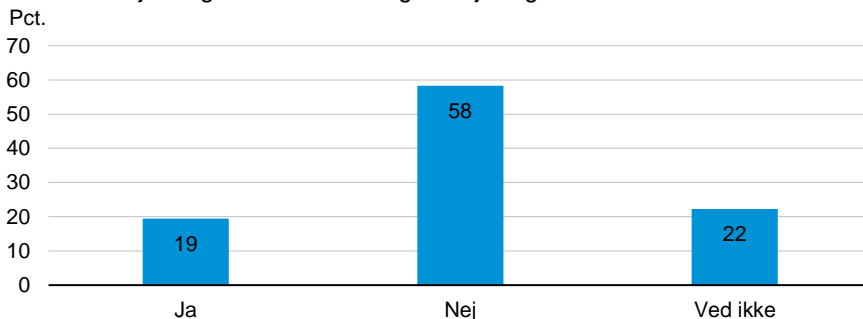
Hver femte virksomhed, der har det offentlige som potentiel kunde, oplever, at det offentlige hjemtager flere opgaver nu end for blot tre år siden. Dyre udbudsprocesser og snævert fokus på pris afholder desuden mange virksomheder fra helt at deltage i offentlige udbud. Det viser en ny rundspørge fra DI.

**Hver femte virksomhed med offentlige kunder oplever flere hjemtagelser**

Blandt de virksomheder, der sælger produkter eller ydelser til det offentlige, eller som har muligheden for det, mener knap 20 pct., at offentlige myndigheder i højere grad end for tre år siden hjemtager deres opgaver.

### Knap hver femte virksomhed anser hjemtagelser som et hyppigere fænomen

Andel af besvarelser på spørgsmål om, hvorvidt virksomheden mener, at der har været hjemtagelse i det offentlige i højere grad end for 3 år siden.



Anm.: Til dette spørgsmål er der 417 respondenter. De udgøres af virksomheder fra undersøgelsen, som har markeret, at de enten sælger ydelser/produkter til det offentlige, eller ikke gør, men har mulighed for det. Spørgsmålet lyder: "Hvis du tænker tilbage på de seneste tre år, er det så dit indtryk, at det offentlige i højere grad end tidligere er begyndt at hjemtage opgaver, som din virksomhed kan levere på? Hjemtagning forstås her som, at en kommune/region eller staten begynder at løse en opgave, der tidligere har været løst af en privat leverandør."

Kilde: DI's Virksomhedspanelundersøgelse 3. kvartal 2021.

Det drejer sig eksempelvis om opgaver som rengøring, affaldshåndtering eller vedligeholdelse af veje og grønne arealer.

I undersøgelsen indgår virksomheder på tværs af forskellige brancher og dermed også leverandører på områder, hvor kommunerne slet ikke har mulighed for at insource produktionen.

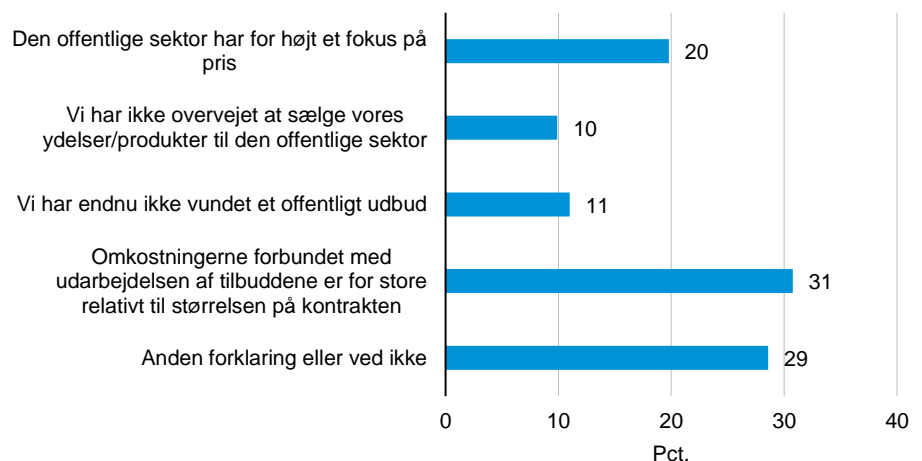
Svarene fra virksomhederne giver samtidig et indblik i, hvilke faktorer, der afholder dem fra at deltage i de offentlige udbud.

### For høje omkostninger og fokus på pris fraholder virksomheder

Blandt de virksomheder, som pt. ikke sælger produkter eller ydelser til det offentlige, men som har muligheden for det, melder lidt over 30 pct., at det skyldes, at omkostningerne forbundet med udarbejdelsen af tilbuddene er for store relativt til størrelsen på kontrakten. Den næstvigtigste årsag er, at den offentlige sektor lægger for stor vægt på prisen alene, hvilket udgør 20 pct. af besvarelserne. Kun 11 pct. melder, at deres manglende deltagelse skyldes, at de endnu ikke har vundet et udbud. Der er til gengæld også en væsentlig andel på 29 pct., der angiver en "anden forklaring" eller som ikke ved, hvorfor de ikke sælger til den offentlige sektor.

### Stort fokus på pris og høje omkostninger fraholder virksomheder fra den offentlige sektor

Andel af besvarelser på, hvorfor virksomhederne ikke har kunder i den offentlige sektor.



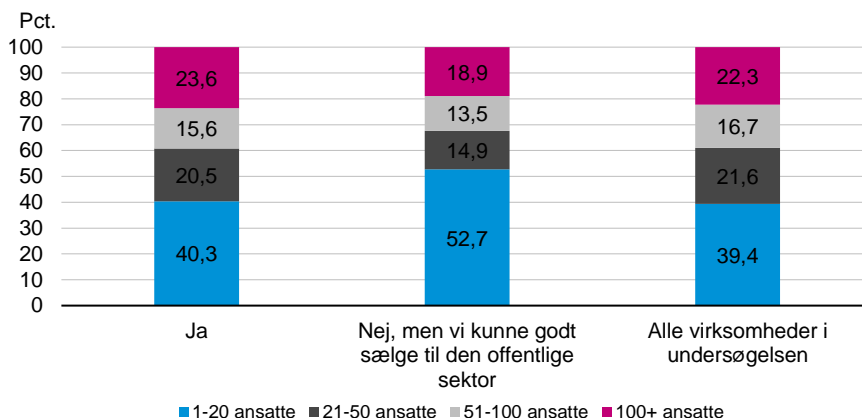
Anm.: De 74 virksomheder, har mulighed for at markere flere årsager. Der er modtaget 91 besvarelser, som udgør nævneren i andelsberegningen. Spørgsmålet lyder: "Hvorfor har din virksomhed ikke kunder i den offentlige sektor?".  
Kilde: DI's Virksomhedspanelundersøgelse 3. kvartal 2021.

### Særligt de små virksomheder står uden for offentligt marked

Det er særligt de mindre virksomheder på op til 20 ansatte, som ikke sælger til det offentlige på trods af, at de mener, at de har muligheden gennem deres sortiment. Sammenholdt med den samlede fordeling af virksomhedernes størrelse, er de små virksomheder klart overrepræsenteret.

### Særligt de mindre virksomheder går glip af offentlige kunder

Andel af virksomhederne fordelt på størrelse samt hvorvidt de har kunder i den offentlige sektor.



Anm.: Den sidste kolonne viser den generelle fordeling af virksomhedernes størrelse blandt de deltagende virksomheder som reference til fordelingen hos de, som ikke har offentlige kunder på trods af at de har muligheden for det.  
 Kilde: Kilde: DI's Virksomhedspanelundersøgelse 3. kvartal 2021.

#### Belæg for virksomhedernes kritikpunkter

Virksomhedernes kritikpunkter af den offentlige sektor som kunde er ikke grebet ud af den rene luft. Opgørelser af de danske udbud viser, at hele 42 pct. af udbuddene afgøres alene på baggrund af laveste pris.<sup>1</sup> Derudover fremgår det af aktuel forskning, at der på tværs af brancher kan ses en sammenhæng mellem højere omkostning før kontraktindgåelse for salg til det offentlige relativt til private.<sup>2</sup>

#### DI's Virksomhedspanel

##### Metode

DI's Virksomhedspanel er en spørgeundersøgelse, som foretages fire gange årligt. Virksomhederne er repræsentativt fordelt i både størrelse og tilhørende brancher.

I undersøgelsen for 3. kvartal 2021 har 741 virksomheder svaret på en række spørgsmål inden for udvalgte emner. I denne analyse tages der udgangspunkt i enkelte.

<sup>1</sup> EU-Kommissionen, Single Market Scoreboard – Public Procurement, 2019. Se opgørelse her.

<sup>2</sup> Petersen, O. Helby, Potoski, M & Brown, T. (2018). *Virksomheders transaktionsomkostninger ved salg til offentlige og private – resultater*. COPS ved RUC.

Ud af de adspurgte, har 352 angivet, at de sælger produkter eller ydelser til den offentlige sektor. Yderligere 74 gør ikke, men har mulighed for det. Det svarer til i alt 57 pct. af virksomhederne.